

Drošības prasības medībās

2019

Drošības prasības medībās

- Pieredze liecina, ka lielākā daļa medībās notikušo nelaimes gadījumu cēlusies no pašdisciplīnas trūkuma un nevērīgas apiešanās ar ieroci
 - Medību ieroči nav spēļmantiņas, tie ir draudīgi rīki, kas jau savā būtībā paredzēti nogalināšanai
 - Liela daļa nelaimes gadījumu – no šaušanas pa neskaidri redzamu mērķi, pat spilgts apģērbs reizēm nelīdz
- Drošības prasības medībās reglamentē Medību noteikumi
 - Tiek uzskatīts, ka drošības prasības medībās “rakstītas ar asinīm”
- Katrs mednieks pats pieņem lēmumu - šaut vai nešaut konkrētajā situācijā – un pats par to atbild
- Kopumā ņemot: ja neesi pārliecināts, labāk nešauj!

Drošības prasības medībās

- Par drošības prasību un likumdošanas prasību ievērošanu medībās ir atbildīgs ikviens medību dalībnieks
 - Dzinējmedībās visiem medību dalībniekiem jāievēro medību vadītāja norādījumi
 - Taču medību vadītājs nav atbildīgs par to, ka kāds medību dalībnieks medību laikā pārkāpj drošības vai likumdošanas prasības
- Medību vadītājam ir tiesības:
 - Noteikt ierobežojumus ieroču, munīcijas un suņu izmantošanai
 - Piemēram, neļaut medīt ar renkuļiem, bet ar karabīnēm medīt tikai no tornīšiem
 - Pārbaudīt medību dalībnieku medību dokumentus un ieročus
 - Pārtraukt medības vai aizliegt tajās piedalīties atsevišķiem dalībniekiem
 - Piemēram, disciplīnas pārkāpumu vai alkohola lietošanas dēļ
 - Pārtraukt vai aizliegt medības sliktas redzamības un vētras laikā
 - Sliktas redzamības, miglas, puteņa un vētras laikā medīt nav ieteicams, jo tas apdraud visus medību dalībniekus

Drošība, apejoties ar ieroci

- **Ar ieroci vienmēr apietas tā, it kā tas būtu pielādēts. VIENMĒR!**
 - Nelaiemes gadījumi un citas nepatikšanas praktiski ikreiz cēlušās no pilnīgas pārlicības, ka ierocis nav bijis pielādēts
- **Kopumā ņemot – ieroci pielādē tikai tad, kad vajadzīgs šāviens**
 - Kad šaut nevajag, ieroci izlādē
 - Izlādējot un noliekot ieroci – stobrs vienmēr prom no cilvēkiem
 - Pielādētu ieroci citam pasniegt nedrīkst
- Pirms tēmēšanas un šaušanas vienmēr novērtē, vai aiz mērķa neatrodas cilvēki, mājlopi, mājas, automašīnas utt.
 - Uz tiem nedrīkst tēmēt pat trenējoties un ar nepielādētu ieroci
- Nedrīkst lietot ieroci ar tehniskiem defektiem
 - Piemēram: bojāts drošinātājs, bojāts aizslēgs, stipri bojāts stobrs vai saplaisājusi laide

Drošība, apejoties ar ieroci

- Vienmēr jālieto tikai tās patronas, kas paredzētas konkrētajam ierocim
 - Vītņstobram: izlasīt marķējumu uz stobra un lietot tikai atbilstoša apzīmējuma patronas
 - Šaujot, piemēram, ar 12/70 kalibra bisi, nelietot 12/76 Magnum patronas
 - Izņēmumi: 12/76 Magnum kalibra bisei var lietot mazāk jaudīgās 12/70 patronas; 70 mm garai bises patrontelpai der arī 67,5 mm gara patrona, kas arī ir mazāk jaudīga
- Aizdomīgu patronu izmantot nedrīkst
 - Vecas patronas, uzpūtušās patronas, patronas ar līdz galam neiespiestu kapseli utt.
 - Nedrīkst spiest patronu patrontelpā ar varu
- Ja nesprāgst patrona, ieroci drīkst atvērt tikai pēc 8-10 sekundēm
 - Pēc atvēršanas patrona pēkšņi var sprāgt un izmest ārā čaulīti lodes ātrumā tieši sejā

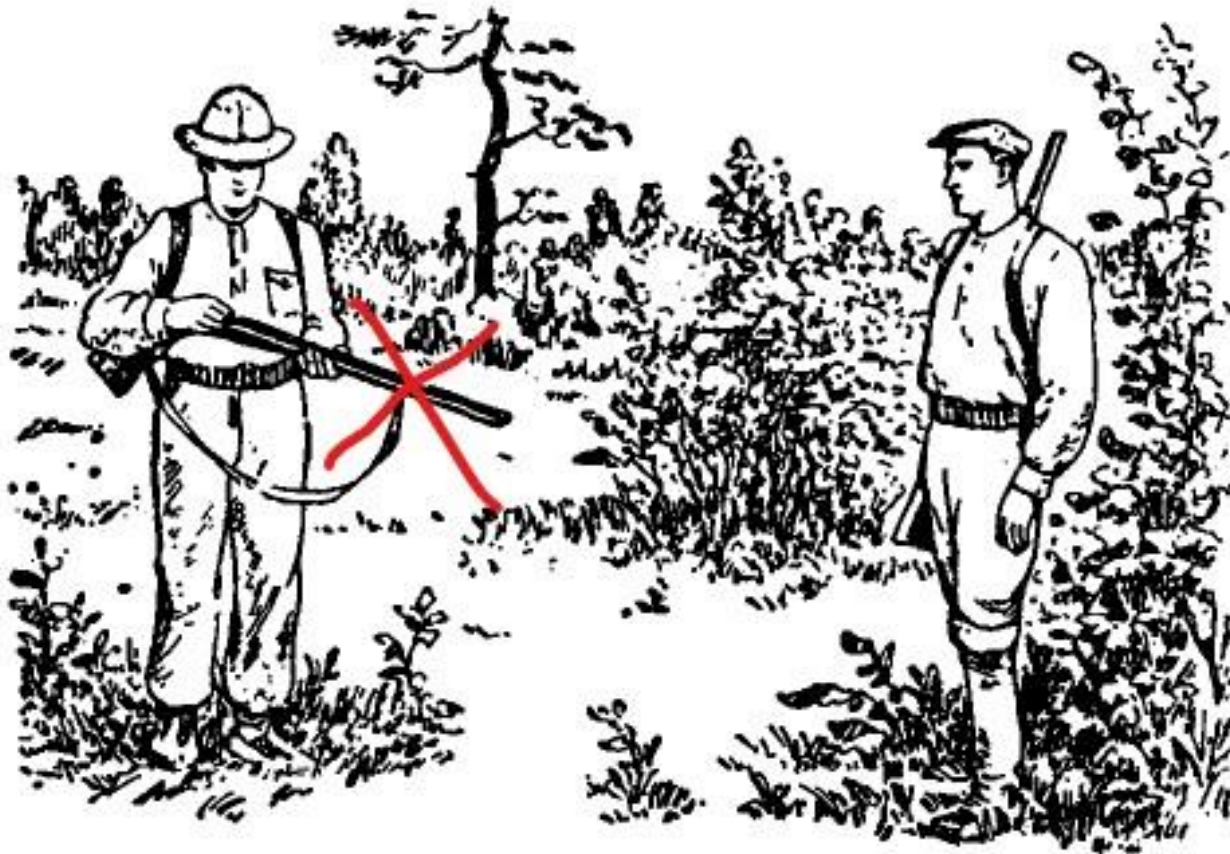

Magnum gludstobra patronām ar 76 mm garu čaulīti ir paaugstināta jauda, un standarta gludstobros tādās lietot nedrīkst. Foto: "D Dupleks" (Latvija)

Drošība, apejoties ar ieroci

- Pielādējot un izlādējot ieroci, stobrs vienmēr ir vērsts uz augšu vai uz leju
- Izlādējot ieroci, vispirms atvieno aptveri, bet pēc tam atvelk aizslēgu un pārbauda, vai stobrā nav palikusi patrona
 - Citās valstīs mednieki paraduši nēsāt ieročus ar atvilktiem aizslēgiem vai atvāztiem stobriem, lai no pirmā acu uzmetiena varētu redzēt, ka tie nav pielādēti
 - Aizmirst patronu stobrā ir vienkāršāk, nekā varētu likties
 - Tādēļ ierocis vienmēr ir pielādēts. Vienmēr. Arī tad, kad nav.
- Ja ieroci nevar izlādēt (nevar izvilkēt patronu no patrontelpas), aizver aizslēgu un patronu izšauj, ievērojot visas drošības prasības
 - Par šādu ārkārtas situāciju informē medību vadītāju

Drošība, apejoties ar ieroci

Patīkami apzināties, ka kaimiņš pielādē vai izlādē ieroci ar stobru pret tevi?

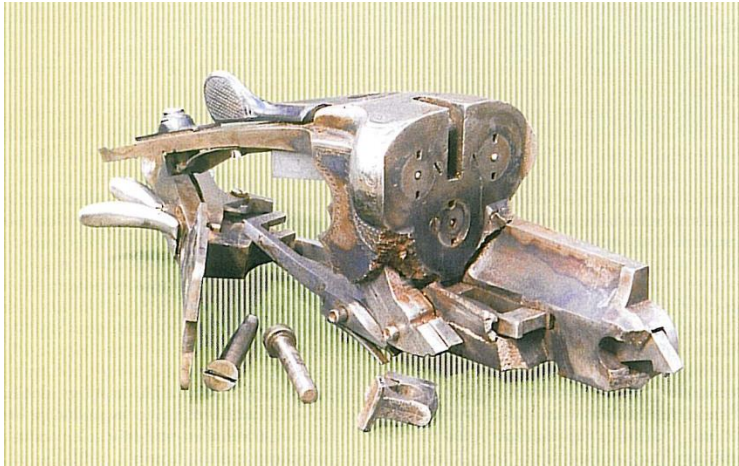
Drošība, apejoties ar ieroci

- Pēc pielādēšanas ieroci “noliek uz drošinātāja” (ja nav jāšauj tūlīt)
- Pirms šķēršļu pārvarēšanas (grāvji, sētas, vējlauzes, kāpšana medību torņos utt.) ieroci vienmēr izlādē
 - Pārvarot šķēršļus, var gadīties kļūpt, paslīdēt vai krist, un neviens nezina, uz kuriem tad būs pavērsts ieroča stobrs
 - Arī medību torņi var gāzties, bet to kāpnes lūzt
 - Tādēļ medību tornišus, tiltiņus, laipas, barotavas utt. bojāt nedrīkst
- Tāpat ieroci vienmēr izlādē pirms kāpšanas transportlīdzeklī un ieiešanas telpā
 - Vai arī drošības pēc ikreiz pārlicinās, ka tas izlādēts
- Ar ieroci aizliegts medīt:
 - Ja pārbaudē konstatētā alkohola koncentrācija pārsniedz 0,5 promiles
 - Narkotisko, toksisko, psihotropo vai citu apreibinošo vielu ietekmē
 - Par to medību vadītājs ir tiesīgs aizliegt piedalīties medībās

Drošība, apejoties ar ieroci

- Pielādējot ieroci, vienmēr pārlicinās, vai stobrā nav iekļuvis svešķermenis (sniegs, dubļi, smiltis, zariņi utt.) Šaujot tas var izraisīt stobra izpūtumu vai plīsumu (ļoti bīstami!)
 - Sevišķi tas attiecas uz gadījumiem, kad mednieks pakritis vai ierocis nokritis zemē; tad ierocis nekavējoties jāizlādē un jāpārbauda stobrs
 - Svešķermeņu iekļūšanu stobrā var novērst ar īpašu stobra korķi vai vienkārši uzlīmējot uz stobra gala papīra līmlentes gabaliņu; pirms šaušanas to var arī nenoņemt
 - No gludstobra ar “pastiprināto čoku” (1,25 mm sašaurinājums) nav ieteicams šaut ar lodēm, jo arī tad stobrs var plīst
 - Stobrā var palikt arī čaulītes vai prapja gabali no iepriekšējā šāviena
- Šaujot ar divstobru bisi, nedrīkst šaut no abiem stobriem uzreiz. Ierocis to var neizturēt, jo konstruktīvi nav tam paredzēts
 - Arī pirkstus uzreiz uz abām bises mēlītēm turēt nedrīkst
- Ieroci drīkst izmantot tikai šaušanai
 - Nedrīkst piebeigt medījumu, sitot ar laidī
 - Tāpat ar ieroci nedrīkst vilkt ārā no ūdens nomedītu pīli vai bebru

Drošība, apejoties ar ieroci

Sadragāta trīsstobru kombinētā ieroča mehānismu kārba pēc šāviena ar nepiemērotu vītņu patronu. Negadījumā tika zaudēti divi pirksti
Foto: A. Dundurs, «Medību ieroči»

Divstobru bise pēc šāviena no apakšējā stobra, kurā bija palikusi nepamanīta iestrēgusi iepriekš šauta lode
Foto: A. Dundurs, «Medību ieroči»

Drošība, apejoties ar ieroci

- Vienmēr vajag apzināties, kādā virzienā tēmē un šauj (vai aiz mērķa neatrodas cilvēki, mājlopi, mājas, automašīnas utt.)
 - Uz tiem nedrīkst tēmēt pat ar nepielādētu ieroci, kas vienmēr ir pielādēts
 - Vītņstobra lode var būt bīstama pat 4-5 km attālumā
 - Gludstobra lode var būt bīstama ap 1000- 1100 m attālumā, rupju skrošu vai renkuļu lādiņš – ap 300-800 m attālumā
 - Vistālāk lode lido, ja izšauta 30-33 grādu leņķī uz augšu
- Ja izšauta lode var šķērsot valsts robežu vai trāpīt robežas joslā, tad robežas virzienā šaut nedrīkst

Drošība, apejoties ar ieroci

- Lodes, renkuļi un skrotis var rikošetēt – pēc atsišanās pret šķērsli strauji un neparedzami mainīt lidojuma virzienu
 - Lādiņi var rikošetēt, atsitoties, piemēram, pret apledojušu ceļa virsmu, lieliem akmeņiem vai veciem mūriem
 - Ūdensputnu medībās skrotis var rikošetēt pret ūdens virsmu; tērauda skrotis šai ziņā ir bīstamākas nekā svina skrotis, jo ir vieglākas, cietākas un deformējas maz
 - Pilnapvalka vītņstobra lodes (*FMJ, Full Metal Jacket*) var rikošetēt pastiprināti, jo pēc trāpījuma deformējas maz
 - Apaļas gludstobra svina lodes lietot nav ieteicams, jo arī tās var pastiprināti rikošetēt

Tērauda skrotis – cenas ziņā pieejama alternatīva svinam, taču pastiprināti rikošetē. Foto: “Winchester International”

Arī pilnapvalka FMJ lodes pastiprināti rikošetē. Foto: “RUAG Ammotec”

Dzinējmedības

- Atkārtojums - par drošības prasību un likumdošanas prasību ievērošanu medībās ir atbildīgs ikviens medību dalībnieks
 - Dzinējmedībās visiem medību dalībniekiem jāievēro medību vadītāja norādījumi
 - Taču medību vadītājs nav atbildīgs par to, ka kāds medību dalībnieks medību laikā pārkāpj drošības vai likumdošanas prasības
- Visiem dzinējmedību dalībniekiem (kā medniekiem, tā dzinējiem) jābūt spilgtas krāsas apģērbam vai apģērba elementiem, kas izceļas uz apkārtējā fona
 - Tas nepieciešams, lai medību dalībnieki varētu labi pamanīt cits citu
 - Medījamie dzīvnieki krāsas neatšķir, tiem ir melnbaltā redze
 - Visbiežāk izmanto spilgtu vesti vai cepuri oranžā vai zaļā krāsā
 - Dzinēji visbiežāk izmanto spilgtas krāsas vestes
 - Ja spilgta apģērba vai apģērba elementu nav, dzinējmedībās piedalīties aizliegts
 - Arī medību suņiem jābūt spilgtas krāsas elementam (piemēram, kaklasiksnei) vismaz 2 centimetru platumā

Dzinējmedības

Visbiežāk kā spilgts apģērba elements tiek izmantota spilgtas krāsas cepure

Plaši tiek izmantotas arī spilgtas vestes

Dzinējmedības

Spilgtas vestes ir arī medību suņiem,
un pie tām tās var pasargāt arī no
kuiļa ilkņiem

Dažviet ārvalstīs ar spilgtu cepuri vien nepietiek –
vajadzīga arī spilgta virsjaka. Tādām var būt arī
kamufļāžas raksts, jo dzīvnieki krāsas neatšķir

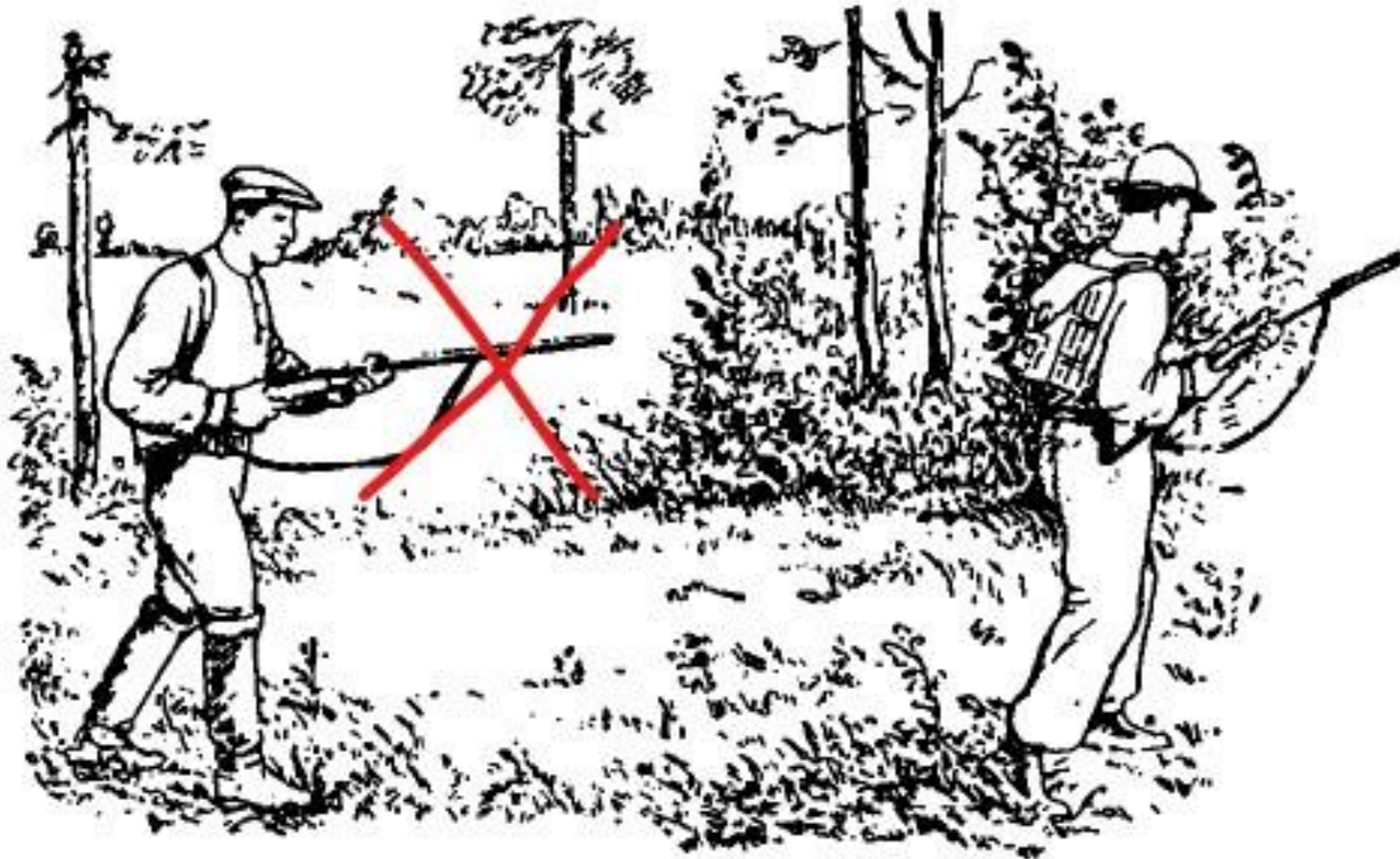
Dzinējmedības

- Katram medniekam, atrodoties norādītajā vietā uz masta, ir jāzina mednieku līnijas izvietojuma virziens un blakus esošo mednieku atrašanās vietas
 - Citiem vārdiem – jums jāzina, kur atrodas citi (sevišķi blakus esošie), un citiem jāzina, kur atrodaties jūs!
 - Medniekam labāk stāvēt pie meža sienas masta pusē. Nevajag iziet stigas (ceļa vidū) vai masta pretējā pusē
 - Mednieku līniju aizliegts veidot uz valsts galvenajiem autoceļiem, kā arī uz to zemes nodalījuma joslas
- **Kamēr nav saņemts norunātais signāls par masta dzīšanas beigām, mednieks savu norādīto vietu patvaļīgi atstāt vai pamest nedrīkst!**
 - Līdz tam mednieks drīkst pamest savu vietu tikai ar medību vadītāja atļauju
 - Medniekam jāturpina stāvēt savā vietā pat tad, ja šāviens licies veiksmīgs. Meklēt vai izsekot medījumu drīkst tikai pēc masta dzīšanas beigām
 - Patvaļīga savas vietas pamešana liecina par pašdisciplīnas trūkumu, kas ir viens no galvenajiem nelaimes gadījumu cēloņiem

Dzinējmedības

- Medniekiem uz masta ir svarīgi zināt, kur atrodas ne tikai tuvākie, bet arī tālākie kaimiņi
 - Masta līnija reti kad ir pilnīgi taisna
 - Atbildīgas ir pozīcijas masta flangos, kur masta līnija strauji maina virzienu
 - Svarīgi ir zināt arī dzīšanas virzienu, jo dzīšanas virziens mastā var mainīties
- Dzinējmedībās ieroci drīkst pielādēt tikai pēc nostāšanās norādītajā vietā un tikai pēc tam, kad citi medību dalībnieki pagājuši garām
 - Pirms atstāt norādīto vietu, ieroci vienmēr izlādē
 - Pārgājiena laikā ierocis ir izlādēts, ar stobru uz augšu vai uz leju, vai ar atvērtu aizslēgu

Dzinējmedības

Kuram gan patiks apzināties, ka aiz tevis
ejošais mednieks tēmē tev mugurā?

Dzinējmedības

- Personai, kura vada dzinējus, ir jāzina mednieku līnijas izvietojums un dzīšanas virziens
 - Dzinējiem pēc masta izdzīšanas līdz masta beigu signālam jānostājas uz mednieku līnijas un jāstāv tur
- Dzinējiem aizliegts atrasties mastā ar pielādētiem ieročiem un šaut uz medījumu. Izņēmuma gadījumi:
 - Viens vai divi mednieki, saņēmuši medību vadītāja atļauju, izseko savainotu dzīvnieku
 - Dzinējs ir viens pats mednieks kopā ar medību suni (tādā gadījumā viņam jāpārzina masts un mednieku līnijas izvietojums)
 - Dzinējmedību laikā mednieks lenc medījumu viens pats

Nelieli, uz masta līnijas izvietoti tornīši, no kuriem šauj uz leju, uzlabo drošību arī dzinējmedībās

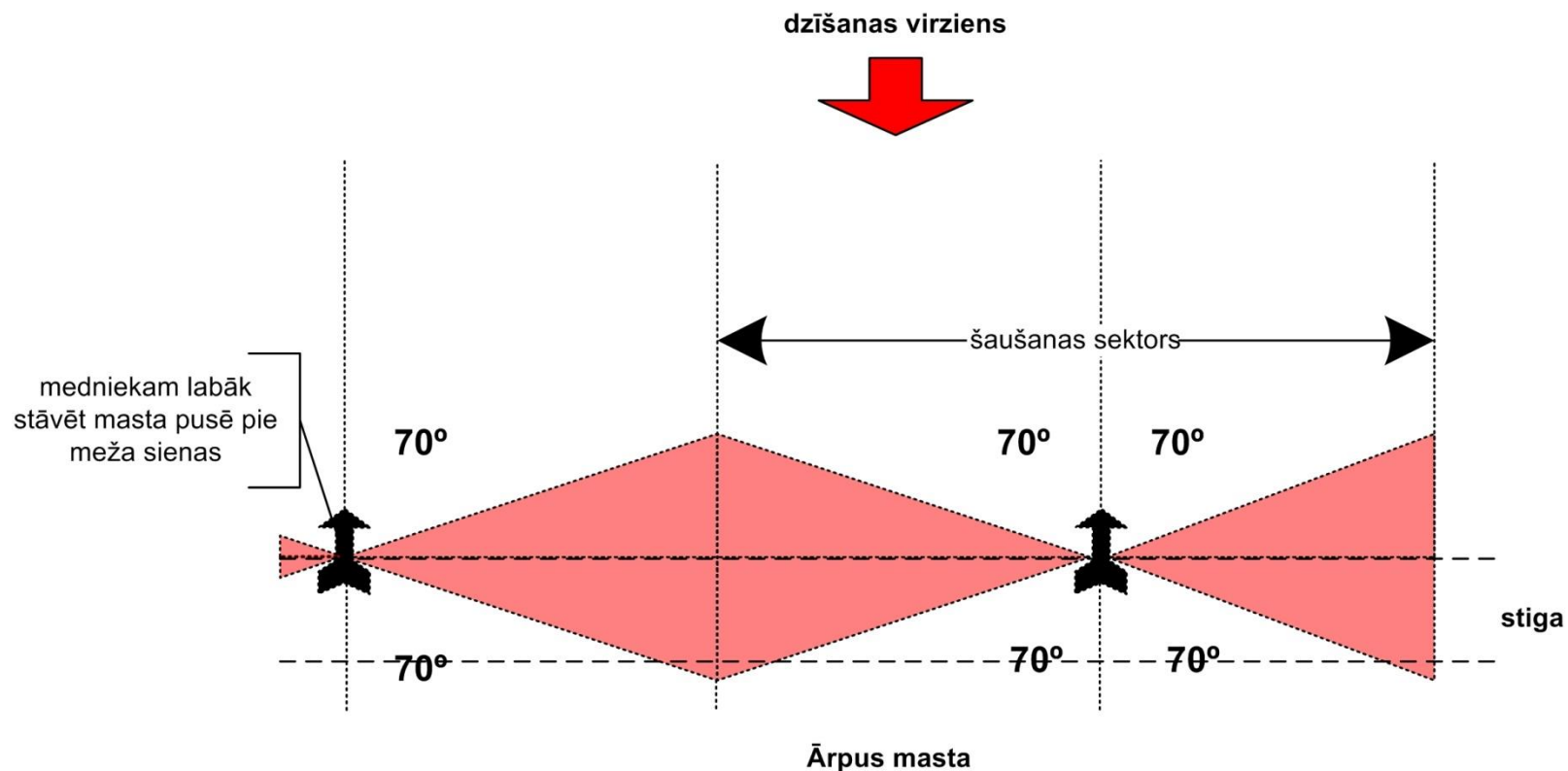

Dzinējmedības

- **Šaut drīkst tikai pa skaidri redzamu mērķi!**
 - Jābūt pilnai pārlicībai, ka šāviens tiek izdarīts tieši pa medījumu
 - Neskaidri redzams mērķis – piemēram, tumsā, miglā, pret sauli, biezoknī vai zaru, lapu un zāles aizsegā
 - Nekad nedrīkst šaut “uz troksni”!
 - Klasika – mednieks sagatavojies šaut pa medījumu, bet tā vietā no krūmiem izlien tantiņa ar sēņu grozu
 - Mastā var atrasties arī medību suņi
- **Stingri aizliegts šaut pa mednieku līniju!**
 - Šāviens pa mednieku līniju skaitās izdarīts tad, ja lādiņš vai tā daļa aizlido tuvāk par 15 metriem no mednieka
- Šaušana pa neskaidri redzamu mērķi un šaušana mednieku līniju ir ļoti rupji drošības prasību pārkāpumi
 - Tā ir nelaimes gadījumu klasika
 - Pat spilgts apģērbs var nelīdzēt

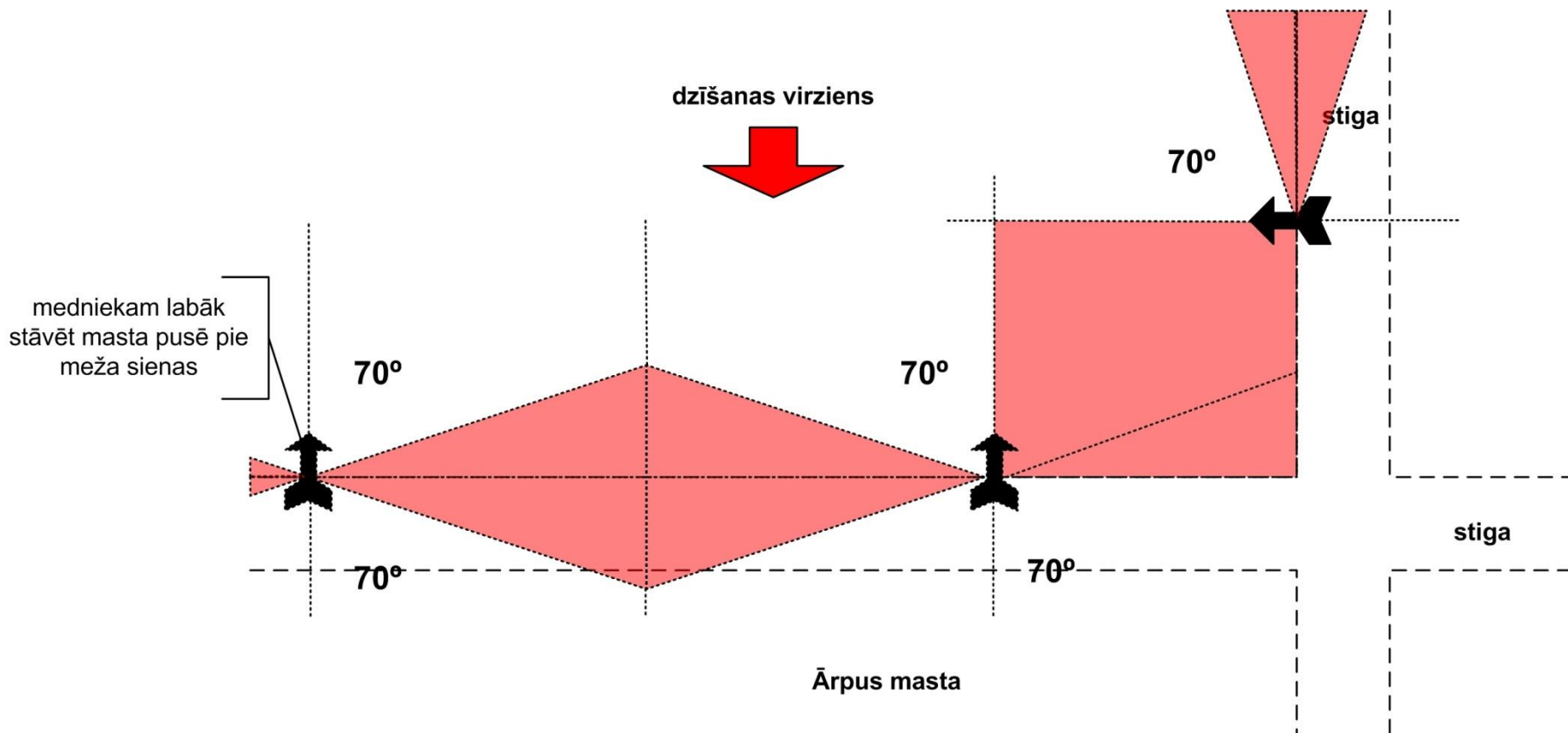
Dzinējmedības

- Noteikti jāievēro atļautais šaušanas sektors – ne vairāk par 70° uz abām pusēm no perpendikula pret mednieku līniju (kā mastā, tā ārpus masta)
 - Ģeometriski aprēķini liecina – lai neiznāktu šāviens pa mednieku līniju (tuvāk par 15 m no blakus stāvošā mednieka), jāskatās, lai blakus mednieks atrodas vismaz 45-50 m attālumā

Dzinējmedības

- Medniekiem, kuri stāv masta flangos (piemēram, uz meža kvartāla stūra), noteikti nevajag šaut t.s. “stūra kvadrātā”
 - Labāk tad šaut pa medījumu ārpus masta vai vispār ļaut, lai šauj kaimiņš.
 - Drošība pāri visam!

Dzinējmedības

- Šaut pa medījumu drīkst vai nu mastā, vai arī tad, kad medījums šķērsojis mednieku līniju un jau atrodas ārpus masta
 - Nav noteikts, cik tālu drīkst šaut pa medījumu, taču lielā attālumā pastāv lielāks risks dzīvnieku tikai savainot
 - Jāvēro, kur atrodas dzinēji – ja viņi ir tuvāk par 200 metriem no mednieku līnijas, tad šaut pa medījamo dzīvnieku mastā nedrīkst
 - Nav ieteicams šaut mastā, piemēram, lielos izcirtumos, kur starp mednieku līniju un dzinējiem nav dabisku šķēršļu. Sevišķi tas attiecas uz vītņstobriem, kuru lodes var būt bīstamas pat 4-5 km attālumā
 - Mednieks šo 200 m attālumu nosaka pats un lēmumu par šāvienu konkrētajā situācijā pieņem pats
- Atļautais šaušanas sektors jeb “ietekmes zona” katram medniekam mastā ir savs
 - Šaušanas sektors skaitās puse no attāluma starp blakus esošiem medniekiem
 - Medījums jāšauj tikai savā sektorā
 - Šaut kaimiņa “zonā” drīkst tikai tad, ja kaimiņš pirms tam jau izšāvis pa medījumu. Protams, jāievēro drošības prasības!

Dzinējmedības

- Dzinējmedību laikā pārbraucienos viena medību iecirkņa teritorijā ierocis obligāti jāizlādē, taču tas var palikt neiesaiņots
 - Citiem vārdiem – vienā medību iecirknī, pārbraucot no masta uz mastu, ierocis noteikti jāizlādē, taču nav obligāti jāliek koferī
 - Savukārt, ja pārbrauciens notiek starp diviem medību iecirkņiem (pat viena mednieku formējuma robežās!) ierocis gan jāizlādē, gan jāieliek koferī!
- Atpūtas vietā ieroci izlādē
 - Nav ieteicams likt ieroci tieši uz zemes. Labāk tad palikt zem stobra jaku vai somu. Stobrs, protams, vērsts prom no cilvēkiem!
 - Labāk pakārt ieroci drošā, izturīgā zarā
 - Atsliet ieroci pret koku nav ieteicams, bet, ja tā dara, iepriekš pārlicinās, ka ierocis nevar nokrist
- Uzmanīgi arī ar medību nazi – to vienmēr nēsā makstī, lai pats nesadurtos

Individuālās medības

- Pārsvarā norisinās rīta un vakara stundās, kā arī diennakts tumšajā laikā
 - Tas uzliek medniekam papildus atbildību
 - Ierocis un tēmēklis šai laikā var norasot, kļūt slidens un pasliktināt redzamību
- Pirms medībām mednieks informē par tām sava formējuma atbildīgo personu, kura koordinē mednieku atrašanos medību iecirknī
 - Tas nepieciešams, lai mednieks neaizbrauktu uz vietu, kur šai laikā jau medī kāds cits
 - Medniekam ir jāpārzina medību iecirknis un jāievēro atbildīgās personas norādījumi
 - Individuālajās medībās mednieks ir pats sev medību vadītājs, un viņam ir saistoši medību vadītāja pienākumi
- Individuālo medību laikā medību iecirkņa teritorijā ierocis pārvadājot obligāti jāizlādē, taču tas var palikt neiesaiņots
 - Citiem vārdiem – pārvadājot ieroci medību iecirkņa robežās, tas noteikti jāizlādē, taču nav obligāti jāliek koferī
 - Savukārt, ja ieroci pārvadā ārpus medību iecirkņa (pat starp diviem medību iecirkņiem viena mednieku formējuma robežās!) ierocis gan jāizlādē, gan jāieliek koferī!

Medības diennakts tumšajā laikā

- Diennakts tumšais laiks ir laiks no 2 stundām pēc saulrieta līdz 2 stundām pirms saullēkta
- Medības ar šaujameroci šai laikā atļautas tikai tik ilgi, kamēr mērķi ļauj izšķirt dabiskais apgaismojums (šaušana pa skaidri redzamu mērķi!)
 - Izņēmums – mežacūku, lapsu un jenotsuņu medības ar prožektoru vai naktsredzes tēmekli, kurām ir savi nosacījumi
- Medības ar šaujameroci šai laikā atļautas tikai no paaugstinājuma, kura platforma nav zemāka par 2,5 metriem un dod iespēju veikt šāvienu uz leju
 - Ja neizmanto prožektoru vai naktsredzes tēmekli, šādi drīkst medīt visus medījamus dzīvniekus
 - Šāviens no torņa uz leju paredzamā attālumā trāpīs zemē
- Paaugstinājums tumšajā laikā nav nepieciešams (drīkst medīt no zemes):
 - Ūdensputnu medībās
 - Aļņu buļļu un staltbriežu buļļu medībās laika posmā no 1. septembra līdz 15. oktobrim

Medības diennakts tumšajā laikā

- Tornī sēdēt ir komfortabli, tomēr lēmumu, vai tajā kāpt, ikviens pieņem pats
- Pirms kāpšanas tornī (un nokāpšanas no tā) ieroci vienmēr izlādē!
- Pirms kāpšanas tornī labāk pārbaudīt pakāpienu izturību
- Kāpjot pa torņa trepēm, kājas labāk likt tuvāk pakāpienu galiem, nevis tiem pa vidu

Medības diennakts tumšajā laikā

- **Atkal – šaut drīkst tikai pa skaidri redzamu mērķi!**
 - Neskaidri redzams mērķis – piemēram, tumsā, miglā, pret sauli, biezoknī vai zaru, lapu un zāles aizsegā
 - Jābūt pilnai pārlicībai, ka šāviens tiek izdarīts tieši pa medījumu
 - Nedrīkst šaut, ja dabiskais apgaismojums neļauj izšķirt mērķi
 - Pat tad, ja mērķi var izšķirt, var neredzēt citus šķēršļus, kuros var trāpīt lode (sevišķi naktsredzes tēmēklī!)
 - Nekad nedrīkst šaut “uz troksni”!
 - Jāatceras, ka mežā, pļavā vai tīrumā mednieks var nebūt viens – apkārt var parādīties citi cilvēki (sēņotāji, atpūtnieki utt.), kuriem nav ne jausmas par mednieka klātbūtni

Rīta migliņa – klasiska situācija, kad mērķis var būt neskaidri redzams

Medības diennakts tumšajā laikā

- Medības, izmantojot naktsredzes tēmēkli vai mākslīgās gaismas avotu (prožektoru):
 - Tikai mežacūku, lapsu un jēnotsuņu medības
 - Tikai no paaugstinājuma, kura platforma nav zemāka par 2,5 metriem un dod iespēju veikt šāvienu uz leju
 - Naktsredzes tēmēkļa vai prožektora izmantošanu dokumentē medību pārskatā
- Ierocis ar uzliktu naktsredzes tēmēkli vai prožektoru, pārvietojoties tumšajā laikā, ir izlādēts!
 - Citiem vārdiem – šāds ierocis tumšajā laikā drīkst būt pielādēts, tikai sēžot tornī
 - Izņēmums – ja tiek pārbaudīts šāvienu rezultāts vai izsekots ievainots medījums

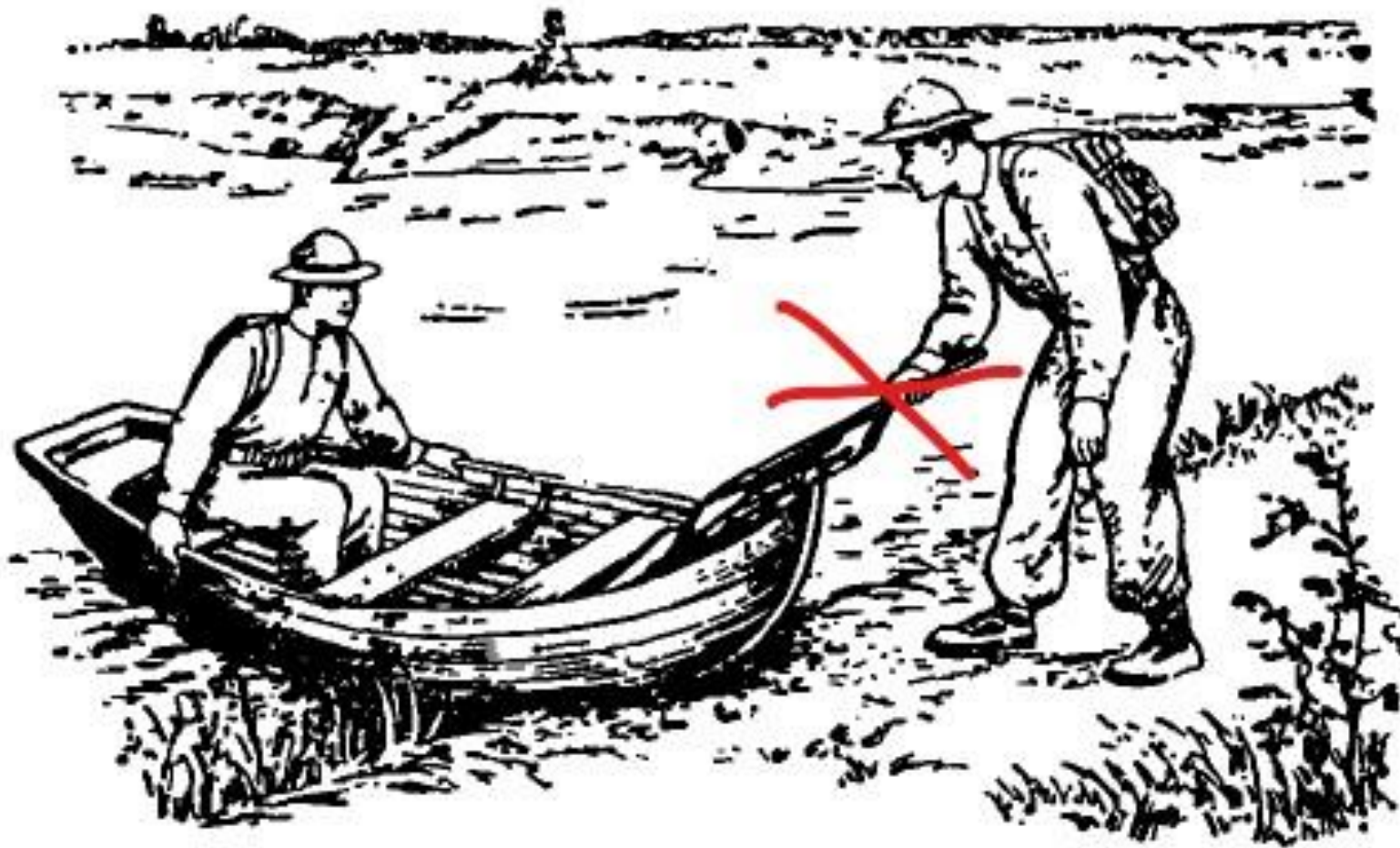

Foto: "Yukon Advanced Optics Worldwide"

Ūdensputnu medības

- Galvenais – izslēgt nejauša šāviena iespēju un nepakļaut briesmām apkārtējos
 - Medījot no laivas (vai luktas), jāatceras, ka ne laiva, ne lukta nav stabila, un tajā var viegli zaudēt līdzsvaru
 - Pie ūdenstilpēm var atrasties arī citi mednieki, kā arī makšķernieki un atpūtnieki
- Ja ūdensputnus medī pieejot vai brienot, ieroci pielādē tikai tad, ja sasniegta medību platību robeža
- Ja medī no laivas vai stacionāras luktas, ieroci pielādē tikai tad, kad ieņemta vieta laivā vai luktā
 - Iekāpt laivā un ieņemt vietu laivā (vai luktā) nav viens un tas pats!
 - Pielādējot ieroci laivā, vēlams turēt stobrus tā, lai nevarētu sašaut laivu
 - Medniekiem, kuri atrodas luktās, vēlams zināt blakus esošo mednieku atrašanās vietas vismaz 100 m rādiusā, lai var izvēlēties drošākus šaušanas virzienus
 - Tas ir jo svarīgāk tāpēc, ka mednieki ūdensputnu medībās mēdz maskēties
- Ūdensputnu medībās, noliekot ieroci, to vienmēr izlādē

Ūdensputnu medības

Ja negribas dabūt vēderā pašam savu skrošu lādiņu,
bisi aiz stobriem no laivas ārā labāk nevilkt

Ūdensputnu medības

- Medījot no laivas “uz celšanu”, jāatceras, ka laiva nav stabila
 - Tādēļ ieroci pielādē tikai tad, kad ieņemts stabils stāvoklis laivā!
 - Ja laivā “uz celšanu” ir vairāki mednieki, šaut drīkst tikai viens no viņiem – tas, kurš nestumj vai neairē laivu (šāvējs parasti novietojas laivas priekšgalā)
 - Parādoties medījumam, laivas stūmējs vai airētājs pārtrauc virzīt laivu uz priekšu, lai šāvēja stāvoklis būtu pēc iespējas stabilāks
 - Ja mednieks ir maz pieredzējis, viņam no laivas labāk šaut sēdus
 - Ja mednieks iekritis ūdenī, atpakaļ laivā jāpāpjas pār laivas galu, nevis pār sānu bortu
- Ja medniekiem laivā jāsamainās vietām, to dara šādā secībā:
 - Ieroci izlādē un noliek laivā tā, lai tas nevarētu noslīdēt vai nokrist
 - Mednieki no jauna ieņem savas vietas laivā
 - Pēc tam ieroci pasniedz šāvējam, turot tā stobru uz augšu
 - Ieroci pielādē tikai tad, kad ieņemts stabils stāvoklis laivā

Ūdensputnu medības

Šādi medī no laivas “uz celšanu” – šāvējs ir tikai viens un atrodas laivas priekšgalā

Ūdensputnu medības

- Medības no apturētas (stacionāras) laivas:
 - Ja laiva apturēta (nekustīga), no tās šaut drīkst visi laivā esošie mednieki, tikai tad viņiem iepriekš jāvienojas par šaušanas sektoriem
 - Galvenais – nekādā gadījumā nešaut pāri cita mednieka galvai!
- Nepieciešams ievērot drošu šaušanas leņķi kopā ar drošas šaušanas attālumu:
 - Putnam jālido vismaz 30° leņķī virs horizonta (leņķis drīkst būt arī platāks), UN teritorijai šaušanas virzienā jābūt pārskatāmai vismaz 150 m distancē
- Nedrīkst šaut putnu uz ūdens (peldošu)!
 - Skrotis var rikošetēt pret ūdens virsmu un neprognozējami mainīt lidojuma virzienu
 - Izņēmums – ja putns uz ūdens ir savainots un tas jāpiebeidz
 - Tādā gadījumā vispirms pārlicinās, ka teritorija ir pārskatāma vismaz 150 m distancē un tajā neatrodas cilvēki
 - Uz zemes sēdošu putnu šaut nav aizliegts, ja vien tiek ievērotas drošības prasības

Ūdensputnu medības

Nekad nedrīkst šaut pāri otra mednieka galvai!

Ievainota medījuma izsekošana

- Sekot ievainotam medījumam drīkst tikai pēc tam, kad to atļāvis medību vadītājs
 - Izplatīts drošības prasību pārkāpums dzinējmedībās ir patvaļīga savas vietas atstāšana uz masta, lai pēc šāviena “aizietu paskatīties, kas tur ir”. Tā nedrīkst darīt, jo tad citi nezina, kur jūs īsti atrodaties
 - Ja savainotu medījumu aprej suņi, medījumam drīkst tuvojies tikai viens vai divi mednieki, kurus norīkojis medību vadītājs. Tas tādēļ, ka savainots dzīvnieks var pēkšņi uzbrukt
- Lielam medījumam (alnim, staltbriedim, mežacūkai, stirnai, vilkam vai lūsim) pieiet ar pielādētu ieroci, tuvojoties no mugurpuses
 - Jāpievērš uzmanība ausīm un sariem uz skausta. Ja ausis pieglaustas, bet sari sacelti, dzīvnieks vēl ir dzīvs un var būt bīstams
 - No ievainotas mežacūkas uzbrukuma var izvairīties ar strauju lēcieni sānis, kad dzīvnieks atrodas 2-3 m attālumā no mednieka
- Pārbaudot šāviena rezultātu vai izsekojot ievainotu medījumu diennakts tumšajā laikā, obligāti izmanto pastāvīgi ieslēgtu gaismas avotu (lukturi vai prožektoru)
 - Diennakts tumšais laiks ir laiks no 2 stundām pēc saulrieta līdz 2 stundām pirms saullēkta

Ja noticis nelaimes gadījums...

- Ja medībās noticis nelaimes gadījums, medību vadītājs saskaņā ar savu likumdošanā noteikto pienākumu:
 - Nekavējoties pārtrauc medības
 - Organizē pirmās palīdzības sniegšanu notikuma vietā
 - Ja nepieciešams, izsauc medicīnisko palīdzību vai organizē cietušā nogādāšanu slimnīcā
 - Par notikušo nekavējoties informē Valsts policiju un Valsts meža dienestu
 - Nodrošina notikuma vietas norobežošanu, pēdu un pierādījumu saglabāšanu
- Individuālajās medībās mednieks ir pats sev medību vadītājs, un viņam jāievēro šie iepriekš minētie medību vadītāja pienākumi

Kontroles jautājumi

- Kas ir atbildīgs par drošības prasību un medības reglamentējošo normatīvo aktu prasību ievērošanu medībās?
- Vai medību vadītājs ir atbildīgs par to, ka medību dalībnieks medībās pārkāpis drošības prasības?
- Vai medību vadītājs ir atbildīgs par to, ka medību dalībnieks pārkāpis medības reglamentējošo normatīvo aktu prasības?
- Mednieks ar medību šaujamieroci jebkuros apstākļos rīkojas kā ar
- Kad ieroci atļauts pielādēt dzinējmedībās?
- Dzinējmedībās atstājot norādīto vietu, ieroci
- Vai medniekam, dzinējmedībās lencot medījamo dzīvnieku, atļauts pārvietoties ar pielādētu ieroci?
- Vai medniekam, lencot medījamo dzīvnieku, atļauts pārvietoties ar pielādētu ieroci, ja nav klāt citu mednieku?

Kontroles jautājumi

- Kā atļauts pārvadāt ieroci individuālo medību laikā medību iecirkņa teritorijā?
- Kā aizliegts pārvadāt ieroci individuālo medību laikā medību iecirkņa teritorijā?
- Kā dzinējmedību laikā pārbraucienos medību iecirkņa teritorijā atļauts pārvadāt ieroci?
- Kādam jābūt ierocim, pārbraucot no masta uz mastu medību iecirkņa teritorijā?
- Uz kuriem jābūt vēršam ieroča stobram, to pielādējot?
- Uz kuriem jābūt vēršam ieroča stobram, to izlādējot?
- Kas jā dara pēc ieroča pielādēšanas, ja nav vajadzīgs tūlītējs šāviens?
- Kas parasti notiek, šaujot no stobra, kurā iekļuvis svešķermenis?

Kontroles jautājumi

- Kādos gadījumos, pielādējot ieroci, pārlicinās, vai stobra kanāls ir brīvs?
- Kā rīkojas ar ieroci, kāpjot medību tornī (luktā) vai nokāpjot no tā?
- Kā rīkojas ar ieroci pirms šķēršļa (piemēram, grāvja, žoga, strauta, vējlauzes) pārvarēšanas?
- Kā rīkojas ar ieroci pirms iekāpšanas transportlīdzeklī?
- Pirms šāviena mednieks pārlicinās, vai šaušanas virzienā neatrodas
- Vai ar nepielādētu ieroci atļauts tēmēt uz mājdzīvniekiem?
- Tēmējot (trenējoties) ar nepielādētu ieroci, mednieks pārlicinās, vai tēmēšanas virzienā neatrodas
- Kādos gadījumos nav ieteicams šaut mastā (sevišķi ar vītņstobra ieroci)?
- Kādām darbībām ir atļauts izmantot ieroci?
- Kad drīkst atvērt ieroča aizslēgu, ja šaujot nesprāgst patrona?

Kontroles jautājumi

- Kur vislabāk nostāties medniekam, stāvot uz masta?
- Dzinējmedībās aizliegts piedalīties medību dalībniekiem, kuriem nav
- Kādai lietai dzinējmedībās ir jābūt dzinējiem?
- Par ko jābūt informētai personai, kura vada dzinējus?
- Ko aizliegts darīt medniekam masta dzīšanas laikā un līdz masta dzīšanas beigu signāla saņemšanai?
- Kas jā dara dzinējiem pēc masta izdzīšanas līdz brīdim, kad saņemts masta dzīšanas beigu signāls?
- Kādā gadījumā masta dzīšanas laikā un līdz masta dzīšanas beigu signāla saņemšanai medniekam ir atļauts mainīt vai pamest norādīto atrašanās vietu?
- Kādos gadījumos masta dzīšanas laikā medniekam atļauts mainīt norādīto atrašanās vietu uz masta?
- Kādos gadījumos mednieks drīkst aiziet no norādītās atrašanās vietas uz masta?

Kontroles jautājumi

- Vai dzinējiem ir atļauts atrasties mastā ar pielādētiem ieročiem un šaut uz medījamo dzīvnieku?
- Kādos gadījumos dzinējiem atļauts atrasties mastā ar pielādētiem ieročiem un šaut uz medījamo dzīvnieku?
- Kas dzinējmedībās jāzina medniekam, atrodoties savā norādītajā vietā uz masta?
- Kādā gadījumā dzinējmedībās atļauts šaut uz medījamo dzīvnieku mastā?
- Kāds ir atļautais šaušanas sektors?
- Kādā gadījumā notiek šaušana pa mednieku līniju?
- Kā pareizi atļauts pārgājienā nest ieroci?
- Kad atļauts sekot ievainotam medījamam dzīvniekam?
- Kam ir atļauts tuvoties suņu aprietam ievainotam medījamam dzīvniekam?

Kontroles jautājumi

- Kas ir diennakts tumšais laiks?
- No kurienes diennakts tumšajā laikā atļauts medīt ar ieroci lapsas, jenotsuņus un mežacūkas?
- Kā, medījot individuāli diennakts tumšajā laikā, atļauts medīt staltbriežu govi riesta periodā (no 1. septembra līdz 15. oktobrim)?
- Vai laika posmā no 1. septembra līdz 15. oktobrim staltbriežu medības diennakts tumšajā laikā ir atļautas no zemes?
- Vai ir atļauts medīt, ja dabiskais apgaismojums neļauj izšķirt mērķi?
- Kur atrodoties, drīkst izmantot mākslīgās gaismas avotu vai nakts redzamības tēmekli?
- Kas obligāti jāizmanto, pārbaudot šāviena rezultātu vai izsekojot ievainotu medījamo dzīvnieku diennakts tumšajā laikā?

Kontroles jautājumi

- Kā pēc šāviena atļauts tuvoties kritušam alnim?
- Kā pēc šāviena atļauts tuvoties kritušai lapsai?
- Kas drīkst lietot ieroci, medījot ūdensputnus no laivas "uz celšanu", ja laivā ir vairāki mednieki?
- Kā rīkojas mednieks, kas stumj vai airē laivu, parādoties medījamam ūdensputnam?
- Medījot ūdensputnus no laivas "uz celšanu", kā mednieki rīkojas ar ieroci, ja laivā jāsamainās vietām?
- Medījot ūdensputnus no laivas "uz celšanu", kad ieroci pasniedz šāvējam pēc vietu maiņas laivā?
- Vai stacionārā (apstādinātā) laivā atļauts šaut pāri cita mednieka galvai?
- Kas drīkst lietot ieroci stacionārā (apstādinātā) laivā?

Kontroles jautājumi

- Ko uzskata par neskaidri redzamu mērķi?
- Vai drīkst izmantot ieroci, ja tam nedarbojas drošinātājs?
- Vai ir atļauts vienlaikus šaut no diviem vai vairākiem stobriem?
- Vai drīkst lietot patronu, kuras kapsele nav iespiesta ligzdā līdz galam?
- Kas jā dara, ja ieroci nav iespējams izlādēt (nevar izvilkt patronu no patrontelpas)?
- Vai pielādētu ieroci drīkst pasniegt citai personai?